

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Novosada a soudkyně JUDr. Veroniky Křest'ánové, Dr., a Mgr. Evy Harmachové ve věci žalobkyně:

Mgr. A. R., narozená dne xxx

bytem xxx

zastoupená advokátkou JUDr. Evou Ondřejovou, LL.M., Ph.D.

sídlem Příčná 8, 110 00 Praha 1

proti

žalované:

RF Hobby s.r.o., IČO 26155672

sídlem Bohdalecká 1420/6, 101 00 Praha 10

zastoupená advokátem JUDr. Ivanem Radou, Ph.D.

sídlem Na Příkopě 988/31, 110 00 Praha 1

o ochranu osobnosti

k odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 23. července 2020, č. j. 17 C 164/2019-121,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadeném výroku II a IV potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolací řízení částku ve výši 8 228 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Evy Ondřejové, LL.M., Ph.D., zástupkyně žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala vůči žalované 1) omluvy ve znění uvedeném v žalobě a 2) náhrady nemajetkové újmy v penězích v částce 250 000 Kč. Žalovaná měla neoprávněně zasáhnout do osobnosti žalobkyně – konkrétně do cti, důstojnosti, soukromí, rodinného a pracovního života – článkem s názvem „Xxx“ uveřejněným v týdeníku [Mxx sxx txxx č.](#)

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

[xxx \(dále též jako „Článek“\) a titulní stranou daného čísla, na které byla uveřejněna fotografie žalobkyně s titulkem „Xxx?“ \(dále jen „Titulní strana“\)](#). K zásahu došlo nepravdivými informacemi a difamačními spekulacemi uvedenými v Článku a jeho celkovým vyzněním, podle kterého podvádí svého manžela s některým z kolegů xxx xxx xxx, a proto se rozpadá její manželství (rodina), a že z důvodu návratu xxx xxx neplní své mateřské povinnosti. V Článku obsažená tvrzení (spekulace) se zakládají na tom, že se po pár měsících na mateřské dovolené vrátila xxx xxx. Uvedenými nepravdivými tvrzeními byla způsobena i újma manželovi žalobkyně jako sekundární oběti. Žalobkyně připouští, že je osobou veřejného zájmu, je aktivní v médiích i na sociálních sítích, pročez je však ochrana jejího soukromí pouze oslabena. Nadto cílem Článku není rozšiřování informací veřejného zájmu, nýbrž zachycení soukromých (intimních) informací o žalobkyni. Zásah byl znásoben i tím, že žalovaná (stejně jako její rodina na Slovensku) je věřící, a proto zastává neporušitelnost manželského svazku. Od svého protiprávního jednání žalovaná neupustila ani po zaslání předžalobní výzvy. K výši požadované materiální satisfakce dodává, že má plnit i funkci preventivně-sankční, a zdůrazňuje, že podnikání žalované je postaveno na úmyslných a závažných zásazích do práv jednotlivců.

2. Žalovaná s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Článkem ani Titulní stranou nedošlo k neoprávněnému zásahu do osobnosti žalobkyně; žalovaná realizovala své právo na svobodu projevu. Styl článku umožňuje čtenáři jednoznačně rozpoznat, že se jedná o úvahy autora nad legitimní otázkou, proč se žalobkyně brzy po narození syna opět vrátila ke své práci, ač tvrdí, že pro ni má rodina prioritu a mateřství je pro ni důležité, a že jde o redaktorovy hypotézy a spekulace; nejde o skutková tvrzení, ale hodnotící soudy. Žalobkyně není ve své víře ortodoxní; víra nadto nemá s mimomanželskými styky žádnou spojitost. Výši žádaného zadostiučinění pokládá za nepřiměřenou, k čemuž odkazuje na jiné případy. Preventivně-sankční funkce v této věci nemá místo. Tvrzený zásah jedním Článkem nepředstavuje zásah velké intenzity, a to i s ohledem na nízký náklad časopisu – pouze 22 857 kusů – a počet prodaných výtisků – cca 13 500 kusů. Článek nebyl uveřejněn na internetu a nevyvolal žádný ohlas. Sama žalobkyně mohla jako veřejně známá osoba s velkým počtem sledujících na sociálních sítích uvést věc na pravou míru, což neučinila. Žalobkyně sama vyhledává veřejný zájem, což je třeba rovněž zohlednit.
3. Soud prvního stupně rozsudkem uvedeným v záhlaví rozhodl tak, že žalované uložil, aby žalobkyni zaslala písemnou omluvu ve znění uvedeném v žalobě (výrok I) a zaplatila náhradu nemajetkové újmy ve výši 150 000 Kč (výrok II); co do požadavku na zaplacení částky 100 000 Kč jako náhrady nemajetkové újmy žalobu zamítl (výrok III) a žalované uložil zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 31 298 Kč (výrok IV).
4. Takto rozhodl soud prvního stupně na základě skutkových zjištění a právní argumentace, které jsou uvedeny v písemném odůvodnění napadeného rozsudku a které není třeba v zájmu stručnosti opakovat.
5. Žalovaná napadla výroky II a IV rozsudku soudu prvního stupně včasným a přípustným odvoláním. Namítá, že soud prvního stupně nesprávně uzavřel, že Článek neobsahuje hodnotící soudy – subjektivní úvahy (spekulace) autora založené na brzkém návratu žalobkyně k natáčení xxx, byť veřejně zdůrazňuje význam tzv. kontaktního rodičovství, důležitost rodiny a idealizovaně popisuje vztah k manželovi a svému synovi – ale „relativizující tvrzení“, aniž by se však s jednotlivými vypořádal. Kritika (hodnotící soudy) má (mají) věcný základ. Titulní strana nezvýšila dosah obsahu Článku. Předmětné vydání nebylo inzerováno, článek nebyl uveřejněn na internetu a samotnou Titulní stranu průměrný spotřebitel jakožto kolemjdoucí stěží zaznamená. Skutečnost, že je žalobkyně věřící, nemůže mít v této věci vliv na hodnocení tvrzené újmy a její odčinění, jelikož se Článek víry žalobkyně vůbec netýká ani se k ní nevyjadřuje. Soudem je diskriminačně presumováno, že věřícímu je spekulacemi o manželské nevěře způsobena citelnější újma než nevěřícímu vyznávajícímu manželskou věrnost. Nadto sama žalobkyně účinkovala v lascivní

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

reklamě, s čímž se soud prvního stupně nevypořádal. Vnímání Článku a Titulní strany rodinou žalobkyně není významné, neboť jde o újmy třetích osob, ne o újmu žalobkyně,

a nepředstavuje ani kvalifikovaný zásah do rodinného života žalobkyně. Soud prvního stupně vyšel z listin předložených žalobkyní, ačkoli jejich pravost žalovaná popřela. Dle žalované nejsou splněny předpoklady pro přiznání zadostiučinění v penězích. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu zdůrazňuje, že by se přiznaným zadostiučiněním v penězích žalobkyně bezdůvodně obohatila a že je v dané výši pro žalovanou likvidační. Opakuje, že předmětem řízení je tvrzený zásah způsobený jedním Článkem uveřejněným jen v jednom vydání a že náklad i prodej byl velmi nízký. Soud prvního stupně se nezabýval možnostmi žalobkyně jako veřejně známé osobnosti a aktivní uživatelky sociálních sítí s velkým počtem sledujících se proti Článku ohradit. Nevypořádal se ani s tím, že sama žalobkyně uveřejňuje informace o své osobě a své rodině, ochotně spolupracuje s médii včetně tzv. bulváru. Žalovaná byla připravena přistoupit k mediaci, neabsentuje tedy její sebereflexe, naopak žalobkyně nebyla s to přistoupit na dohodu. Dále opakuje, že preventivně-sankční funkce zadostiučinění zde nemá místo; pokud ano, měl soud prvního stupně zkoumat zavinění žalované. Ohledně náhrady nákladů řízení soud prvního stupně nevyšvětlil, proč nepostupoval dle § 150 o. s. ř., když se žalobkyně odmítla účastnit prvního nařízeného jednání s mediátorem. Z uvedených důvodů navrhuje změnit napadený výrok II tak, že se žaloba co do částky 150 000 Kč zamítá, a dále uložit žalobkyni povinnost nahradit žalované náklady před soudy obou stupňů.

6. Žalobkyně navrhuje, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích potvrdil a přiznal jí náhradu nákladů odvolacího řízení. Odvolání ukazuje na nedostatek sebereflexe žalované, byť se žalobkyni na základě rozsudku soudu prvního stupně omluvila. Souhlasí s posouzením výroků (sdělení) žalované jako „relativizovaných tvrzení“. Zdůrazňuje, že Článkem a Titulní stranou bylo citelně zasaženo do její osobnosti. Má za to, že je na místě aplikovat ustanovení § 2957 o. z., neboť od předžalobní výzvy pokračovalo jednání žalované ve zlém úmyslu.
7. Nenapadené výroky I a III rozsudku soudu prvního stupně nabyly samostatně právní moci (§ 206 odst. 1 věta první o. s. ř.) a nebyly předmětem přezkoumání činnosti odvolacího soudu.
8. Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal v napadeném rozsahu výroky II a IV rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
9. Odvolací soud konstatuje, že soud prvního stupně správně v napadeném rozsudku citoval relevantní normy objektivního práva (které tedy již soud odvolací znovu neopakuje), učinil správný závěr o skutkovém stavu a dospěl ke správnému právnímu posouzení věci. Na správné odůvodnění napadeného rozsudku odvolací soud odkazuje. Připomíná jen, že žalovaná v průběhu řízení k výzvě soudu výslovně uvedla, že obsah Článku sestavila výhradně na základě informace o návratu žalobkyně do zaměstnání, a že údaj o šesti hodinách týdně obnoveného natáčení je sice údajem strany žalující, k němuž se dokazování nevedlo, avšak žalovaná jej nezpochybovala a naopak její sama ve svých písemných podáních zmiňovala; proto tento skutkový údaj také odvolací soud pokládá za nesporný a vychází z něj.
10. Jen stručně pak odvolací soud opakuje a tím vypořádává odvolací námitky: Jediným pravdivým sdělením v Článku je údaj o tom, že žalobkyně po několika měsících po porodu svého dítěte se vrátila k natáčení dalších dílů televizního xxx. A již tento údaj je podán zavádějícím a pravdu zkreslujícím způsobem, neboť návrat do pracovního procesu představoval 6 hodin práce týdně. Tedy výhradně jen na základě té skutečnosti, že žalobkyně se po porodu vrátila do pracovního procesu na celkem šest hodin týdně, žalovaná v periodiku šířeném v ČR i na Slovensku zveřejnila své spekulace o tom, že se do práce žalobkyně vrátila kvůli některému ze svých hereckých kolegů, který jí chyběl, že se jí možná doma nedostává vlídného slova a obdivu, že zatímco možná pomýšlí na svého kolegu, fanouškům servíruje svůj soukromý život jako nejromantičtější film, že všem už

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

musí být více než jasné, že je to pouze veřejná póza, že se jistě občas nesou i ostré hádky o to, kdo se postará o domácnost, že útek na internet ji před tímto dusnem neuchrání, že manželovi žalobkyně brzy dojde trpělivost a přiloží jí nůž na krk, zmiňuje se o nějakém tom možném chvilkovém románku, nezávazném flirtu, že se na pracovišti oddává něčemu jinému nežli jen natáčení, že dostatečně nepečuje o dítě atd. To vše, tedy možnost poměru žalobkyně v zaměstnání a rozpory s manželem si žalovaná vymyslela bez jakéhokoli reálného základu, když navíc, a to odvolací soud pokládá za vyloženou svévolnost, si žalovaná vymyslela i to, že se o tom, o čem ona v Článku spekuluje, už „v zákulisí špitá“. Takže žalovaná nejenom že zveřejnila spekulace o nevěře žalobkyně, aniž by ji k tomu skutečně opravňovala nějaká pravdivá okolnost (příčemž samozřejmě takovou okolností nemůže být skutečnost, že se žalobkyně po porodu vrátila ke své profesi, navíc jen na několik hodin týdně), avšak nepravdivě uvedla, že se o nevěře žalobkyně „v zákulisí“ mluví, čímž věrohodnost svých výmyslů posilovala a snažila se vyvolat dojem, že jde o realitu.

11. Žalovaná se dovolává toho, že také jejím novinářům náleží ochrana a záruky, jak k nim dospěla soudní praxe v oblasti svobody slova a projevu. To odvolací soud jistě žalované neupírá, ovšem stejně tak platí, že i novináři žalované jsou vázáni elementárními pravidly novinářské etiky. Postupem, který žalovaná zvolila ve věci žalobkyně, se těmto pravidlům ovšem zcela zpronevěřila a minimálně v nepřímém úmyslu způsobila žalobkyni újmu neoprávněným zásahem do cti, důstojnosti, soukromí. Žalovaná se nesprávně domnívá, že jestliže zveřejňuje informace formou spekulací, popřípadě formou řečnických dotazů (jako je tomu i na Titulní straně), nemůže tím nikoho poškodit, neboť čtenář sám si udělá úsudek. To je ovšem zjevný omyl, neboť i jen veřejným spekulováním vnáší do veřejného prostoru a do povědomí (i podvědomí) veřejnosti určité skutkové alternativy (v dané věci na téma nevěry atd. – viz shora), jinak řečeno drby, aniž by k tomu byl jakýkoli oprávněný důvod (skutkový základ). Žalobkyně nemá povinnost strpět, aby se o ní rozšiřovaly se informace, že je možná svému manželovi nevěrná, že má množná (asi) „románek“ v práci a spory doma, že se nestará dostatečně o dítě a že už se o tom mluví, a to vše jen proto, že se po několika měsících od porodu dítěte vrátila na pár hodin týdně ke své umělecké činnosti (a zaměstnání).
12. Tedy se shrnuje, že žalovaná neomaleně a úmyslně (protože věděla, že nemá vůbec žádné rozumné podklady ke svým spekulacím a že údaj o tom, že se o těchto spekulacích již mluví, si také vymyslela) způsobila žalobkyni vážnou újmu na její cti, důstojnosti a soukromí. Tomu pak plně odpovídá také forma požadovaného zadostiučinění v penězích a přiznaná výše tohoto zadostiučinění (podle odvolacího soudu minimální). I zde odkazuje soud odvolací na správné argumenty soudu prvního stupně a jen připomíná, že ve smyslu ust. § 2957 je třeba odčinit v dané věci okolnosti zvláštního zřetele hodné tkvící v naprosté rezignaci na novinářskou etiku, v bezohledném nepodloženém pomlouvání žalobkyně a v úmyslném způsobení újmy na jejích přirozených právech. Faktem je, že počet prodaných výtisků obsahujících Článek není nijak závratný (byť ani zanedbatelný), ovšem je třeba vzít v úvahu také tzv. čtenost daného výtisku, kdy rozsah čtenosti je vždy násobkem rozsahu prodeje (jeden výtisk periodika tohoto typu si přečtou v průměru minimálně dva lidé). Dopad zhoršuje i fakt, že palcovým titulkem vyvedená nepodložená spekulace o nevěře a velká fotografie žalobkyně jsou i na titulní straně časopisu. To působí také na osoby, které si časopis ani nepřečtou, např. v prodejních místech, různých čekárnách a podobně, kde bývají časopisy tohoto typu lidem k dispozici.
13. Částka 150 000 Kč je minimální a za daných okolností plní v celém svém rozsahu základní a primární funkci odškodňovací (satisfakční), takže odvolací soud pokládá za nadbytečné se v tomto případě blíže vyslovovat k otázce, kdy resp. za jakých okolností je třeba při stanovování formy resp. výše zadostiučinění zohledňovat preventivně – sankční funkci odškodnění ve světle soudní praxe Ústavního soudu a Nejvyššího soudu. Faktem zůstává, že žalovaná nemá žádný náhled na své neoprávněné jednání a žalobkyni se dobrovolně a zavčasu ani neomluvila, byť od samého počátku věděla, že ke svým těžce pomlouvacím spekulacím nemá žádná podklad. Absenci jakékoli sebereflexe v takto i laikovi jasném případě je při stanovování výše zadostiučinění též třeba Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

zohlednit, neboť absolutní neochota uznat chybu zvyšuje újmu chybou postižené osoby stejně tak, jako tvrdošíjný postoj, že se poškozené osobě nic nestalo. Stanovená částka svou výší rozhodně vůči žalované nemá chilling effect, jak o něm hovoří soudní praxe národních i mezinárodních soudů; ostatně žalovaná ohledně toho ani nic konkrétního netvrdila.

14. Ve světle uvedeného odvolací soud postupem dle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu včetně správného výroku nákladového (pro užití ust. § 150 o. s. ř. není důvod, neboť soudem nebylo setkání s mediátorem nařízeno).
15. V odvolacím řízení zcela úspěšné žalobkyni náleží dle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. náhrada nákladů odvolacího řízení. Tyto sestávají z nákladů na zastoupení advokátkou za 2 účelné úkony právní služby – vyjádření k odvolání ze dne 23. listopadu 2020 a účast při jednání před odvolacím soudem dne 26. listopadu 2020 – ve výši 3 100 Kč/úkon podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. a), § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), tj. celkem 6 200 Kč (3100*2). S každým úkonem právní služby je dále spojen režijní paušál ve výši 300 Kč podle 13 odst. 4 AT, tedy celkem 600 Kč (300*2). Náhradu odměny advokátky a paušální náhradu hotových výdajů odvolací soud dále zvýšil dle § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. o 21 % DPH, tj. o částku 1 428 Kč [(6200+600)*0,21]. Žalobkyni se tak přiznává náhrada účelně vynaložených nákladů odvolacího řízení ve výši 8 228 Kč včetně DPH (=6200+600+1428). Poradu klientky s advokátkou přesahující jednu hodinu konanou dne 11. listopadu 2020 odvolací soud nepokládá za účelný úkon. Ve stručném vyjádření k odvolání, ani při jednání před odvolacím soudem žalobkyně nevznáší žádné nové argumenty, opakuje, co již uvedla v řízení před soudem prvního stupně. A ani žalovaná neargumentuje v odvolacím řízení jinak než v řízení před soudem prvního stupně. Porada přesahující jednu hodinu tak nebyla účelná.

Poučení:

Proti výroku I tohoto rozsudku je **dovolání přípustné** k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně do dvou měsíců od jeho doručení, jestliže dovoláním napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Proti výroku II tohoto rozsudku **dovolání přípustné není**.

Praha 26. listopadu 2020

JUDr. Tomáš Novosad v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.